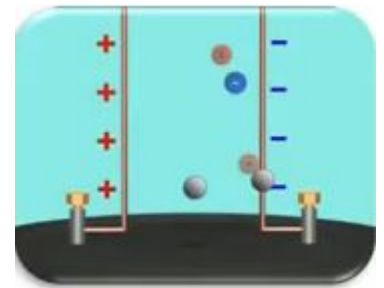

Тема уроку: Електричний струм у газах. Самостійний і несамостійний газовий розряд

План уроку

1. Іонізація газів.
2. Несамостійний газовий розряд.
3. Самостійний газовий розряд.
4. Плазма

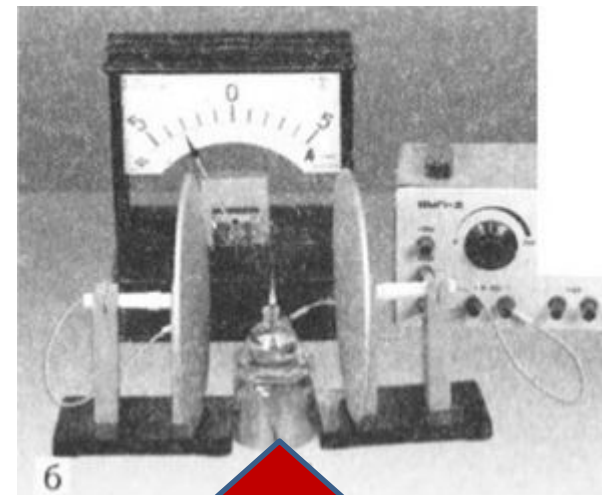
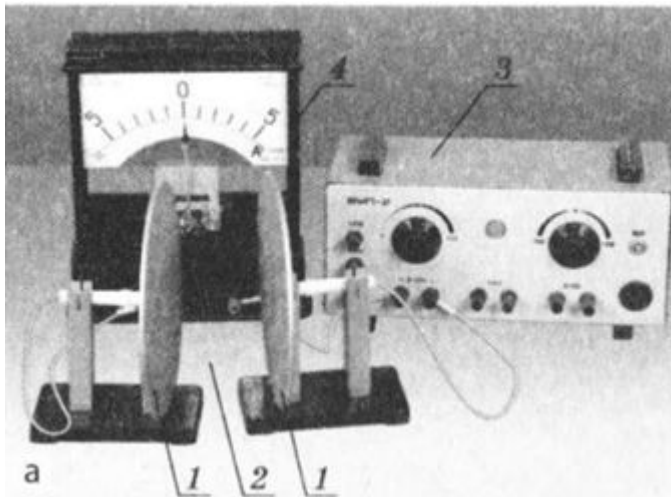

1

Іонізація газів

За нормальних умов гази – **діелектрики**.

За яких умов газ із діелектрика може перетворитися на провідник?

ІОНІЗАТОР

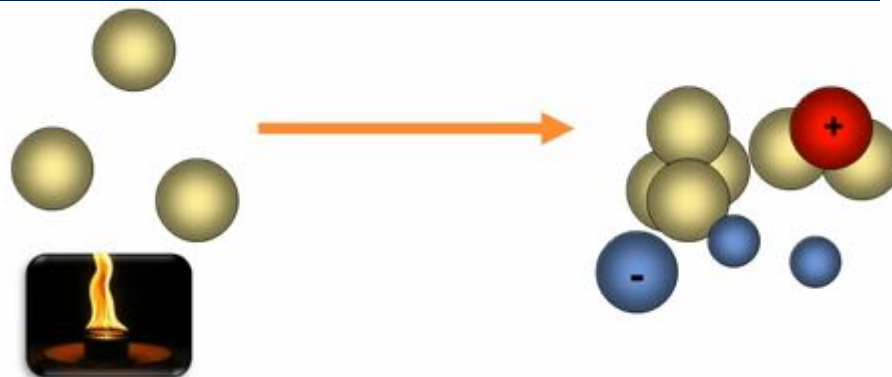
Провідність в газах може виникнути лише за умови появи носіїв струму. В свою чергу, носії струму можуть виникнути під дією зовнішніх факторів:

- 1) Висока температура;
- 2) Ультрафіолетове випромінювання;
- 3) Рентгенівське випромінювання;
- 4) Космічні промені тощо.

Проходження електричного струму в газі називають **газовим розрядом.**

Механізм провідності газів

Нагріте повітря втрачає свої ізоляційні властивості

Під час нагрівання в газі з'являються вільні заряди і газ стає провідником

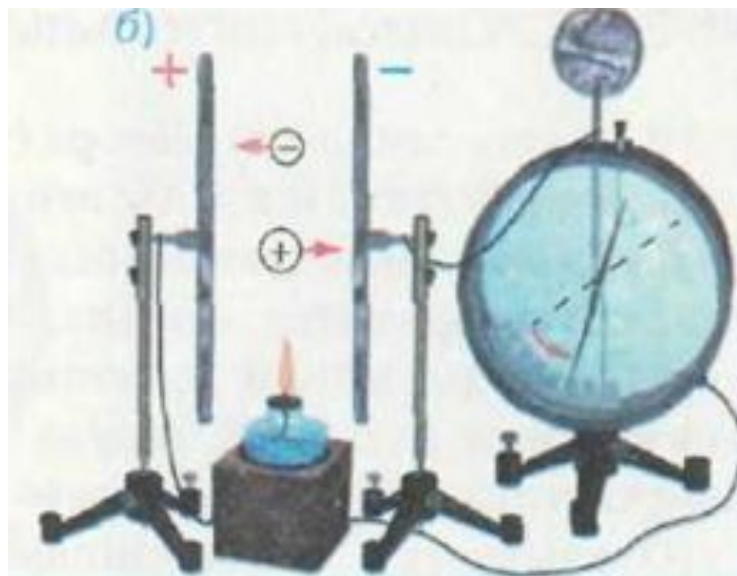
Іонізація газу – процес утворення носіїв струму в газі.

Йонізований газ в електричному полі

В газах під дією різних іонізаторів утворюється три види вільних носіїв заряду: **електрони та йони обох знаків.**

Несамостійний газовий розряд

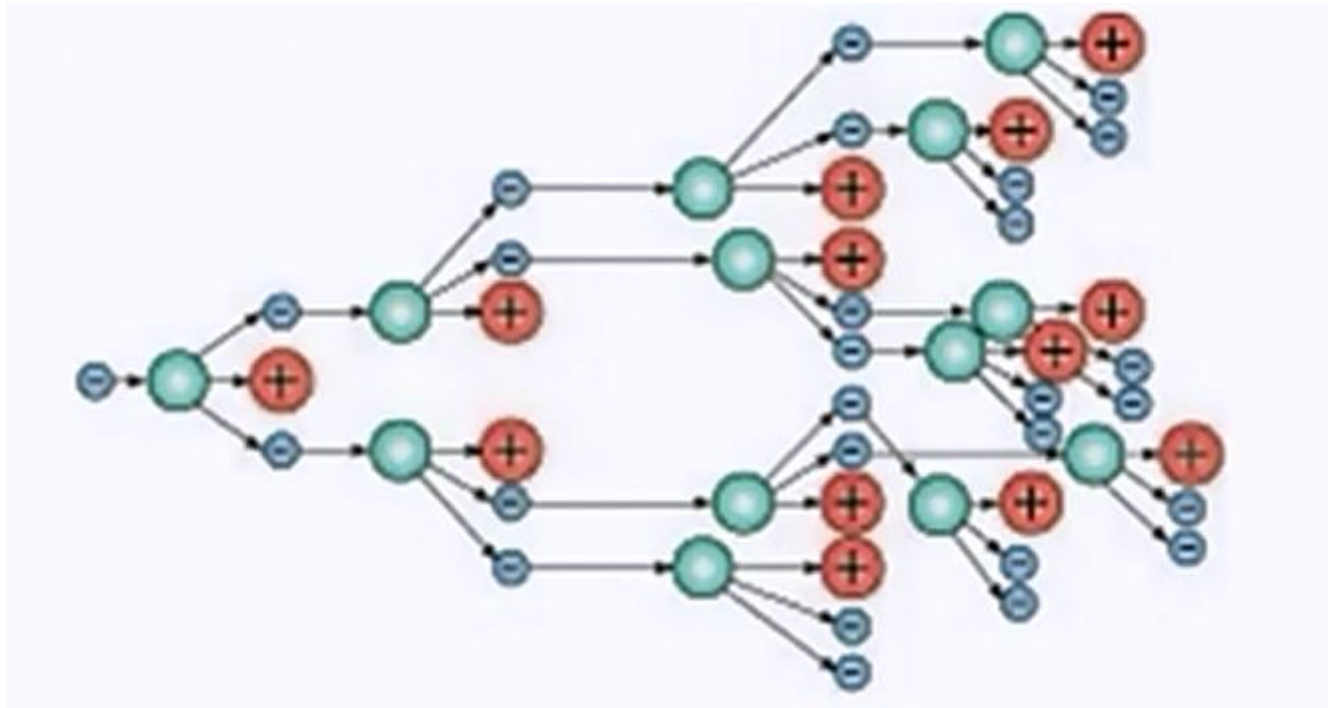
Несамостійний газовий розряд – явище проходження електричного струму в газі, що спостерігається лише за умови зовнішнього іонізатора.

Якщо іонізатор перестає діяти, то газ знову стає діелектриком: відбувається рекомбінація

Самостійний газовий розряд

Електричний розряд в газі, що зберігається після припинення дії зовнішнього іонізатора, називається самостійним газовим розрядом.

Ударна іонізація

-
- Самостійний газовий розряд
 - ТЛЮЧИЙ
 - Коронний
 - Дуговий
 - ІСКРОВИЙ

Тліючий газовий розряд

Умови виникнення: при низькому тиску і напрузі в сотні вольт у газорозрядних трубках

Застосування: лампи денного світла, рекламні трубки

Дуговий газовий розряд

Умови виникнення: при нормальному атмосферному тиску між двома електродами, що зближують, і при напрузі в десятки вольт.

Температура каналу
дуги становить
5000-7000 °C

Застосування: для зварки металів; у дугових плавильних електропечах; як могутнє джерело світла в прожекторах.

Коронний газовий розряд

Умови виникнення: при атмосферному тиску в дуже неоднорідних електричних полях навколо загострених предметів і при високій напрузі.

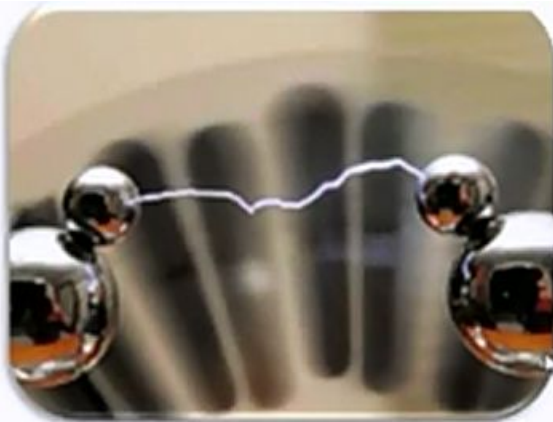
“Вогні святого
Ельма”

Приклади прояву в природі і техніці: поблизу проводів високовольтних ліній електропередач; на вістрях предметів.

Іскровий газовий розряд

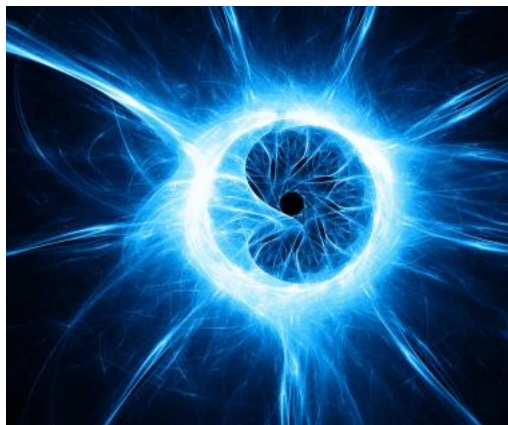
Умови виникнення: при дуже високій напрузі між двома електродами

Плазма

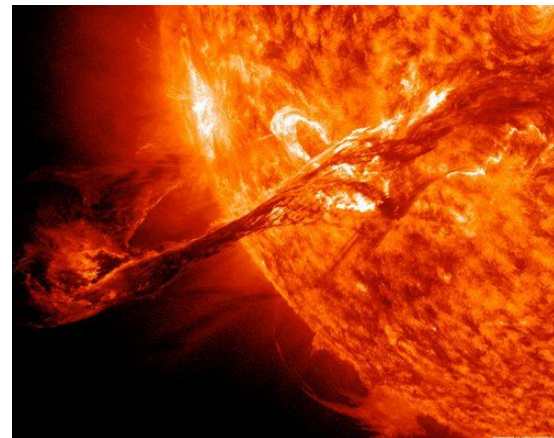
Плазма – це четвертий агрегатний стан речовини з високим ступенем іонізації за рахунок зіткнення молекул на великій швидкості при високій температурі.

При температурах близько 1000000 градусів будь-яка речовина перебуває у стані плазми.

- Плазма
- Холодна

- Гаряча

Газорозрядна плазма – приклад холодної плазми.